

Parthenium (Sambaba)

čeleď: Asteraceae

Rodové jméno pochází z řeckého parthenos = panenský. Roste v Americe v podobě vzpřímené ochlupené jednoletky, trvalky, polokeře nebo keře. Listy jsou střídavé, celokrajné, zubaté nebo peřeně laločnaté. Květenstvím je bohatý malý úbor ve vrcholovém chocholíku nebo latě, zákrov je široce zvonkovitý nebo 1/2kulatý, listeny střechovité ve 2 - 3 řadách, tupé, prakticky stejné, vlastní květy jsou bílé nebo žluté, okvětních lístků bývá 5 a terčové květy mají 4 - 5 zubů. Plodem je mírně zploštělá kýlnatá vejčitá nebo obvejčitá nažka.

Parthenium alpinum

synonyma: *Bolophyta alpina*, *Bolophyta tetraeuris*, *P. alpinum* subsp. *alpinum*, *P. alpinum* var. *alpinum*, *P. alpinum* var. *tetraeuris*, *P. tetraeuris*

oblasti: Kolorado, Nové Mexiko, Wyoming

Roste v USA jako trvalka v kobercových porostech. Dorůstá výšky 1 - 2cm. Listy jsou čárkovité až eliptické, šedě zelené, ochlupené a dlouhé 1 - 3cm. Květenstvím je bílý nebo nazelenalý úbor vyrůstající mezi listy.

Vyhovují mu skalní pukliny, nízká zálivka, chudá dobře propustná půda, plné slunce a suchý zimní režim.

Množí se semeny nebo řízky.

Parthenium argentatum

synonyma: *P. argentatum* f. *argentatum*, *P. argentatum* var. *argentatum*

oblasti: Coahuila, Guanajuato, Nuevo León, San Luis Potosí, Střední Amerika, Texas, Zacatecas

Roste v USA a Mexiku v podobě polokeře nebo keře. Dorůstá výšky 30 - 70cm. Borka je hnědě šedá. Větve jsou v mládí stříbřité šedé až šedě zelené a ochlupené. Listy jsou kopinaté nebo lopatkovité, zubaté nebo zpeřeně rozeklané, šedě zelené nebo stříbřité, občas ochlupené, dlouhé 5 - 8cm, široké 0,8 - 1,5cm, spodní strana je štětinatá a laloky jsou špičaté. Květenstvím je úbor o průměru 6mm vyrůstající po 10 - 20ks na dlouhé ochlupené stopce, zákrov je široce zvonkovitý, vnější listeny zelené, vejčité, dlouhé 2mm, vnitřní prakticky kulaté, mírně 3laločné, dlouhé 3 - 3,5mm, na okraji bíle průsvitné, samčí květy žluté s 2laločnou jazykovitou korunou délky 2mm, oboupohlavných květů je 18 - 32, jsou obkruželovité s 5ti zuby. Plodem je vejčitá 4žeborná ochlupená nažka délky 2,5mm, šířky 1,5 - 1,8mm.

Vyhovují ji vápencové skály a plné slunce.

Parthenium cineraceum

oblasti: Bolívie, Paraguay

Roste v Bolívii a Paraguayi.

Parthenium confertum

synonyma: *P. confertum* var. *divaricatum*

oblasti: Arizona, Chihuahua, Coahuila, Nové Mexiko, Nuevo León, Querétaro, San Luis Potosí, Tamaulipas, Texas

Roste v USA a Mexiku jako jednoletka, dvouletka, trvalka nebo polokeř.

Parthenium fruticosum

synonyma: *P. fruticosum* var. *trilobatum*, *P. parviceps*

oblasti: Chiapas, Tamaulipas

Roste v Mexiku.

Parthenium hysterophorus

synonyma: *Argyrochaeta bipinnatifida*, *Argyrochaeta parviflora*, *Echetrosia pentasperma*, *P. bipinnatifidum*, *P. glomeratum*, *P. hysterophorus* var. *hysterophorus*, *P. lobatum*, *P. pinnatifidum*, *Villanova bipinnatifida*

oblasti: Alabama, Arkansas, Austrálie, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Illinois, Jihoafrická Republika (JAR), Jižní Amerika, Jižní Karolína, Kansas, Louisiana, Maryland, Massachusetts, Michigan, Mississippi, Missouri, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Pákistán, Pennsylvania, Texas, Virginie

Roste v Severní i Jižní Americe jako jednoletka a stala se invazivní i v jiných částech světa. Dorůstá výšky 28 - 80cm. Stonek je větvený, zelený a ochlupený. Listy jsou střídavé, peřeně laločnaté, dlouhé 1,5 - 11cm, široké 1 - 6cm, řapíky dlouhé 1 - 4cm, laloky jsou čárkovité až kopinaté dlouhé 1 - 3cm, široké 3 - 5mm. Květenstvím je 1/2kulatý až zvonkovitý úbor v latě, průměru 3 - 6mm, zákrov je 2řadý, vnějších 5 zákrovních lístků jsou vejčitě kopinaté, špičaté, dlouhé 2,5mm, široké 1,4 - 1,6mm, vnitřní jsou zelené, vejčitě kulaté, dlouhé i široké 1,5 - 2mm, okvětních lístků je 5, jsou bílé, dlouhé 2,5 - 3mm, terčových květů je 20 - 25cm, jsou bílé nebo béžové, dlouhé 2,3 - 2,5mm a koruna má 5 špičatých laloků. Plodem je obvejčitá až hruškovitá zpravidla zploštělá nažka délky 1,5 - 3,5mm s chmýrem.

Parthenium incanum

oblasti: Arizona, Chihuahua, Coahuila, Durango, Hidalgo, Nevada, Nové Mexiko, Nuevo León, San Luis Potosí, Texas, Utah, Zacatecas

Roste v USA a Mexiku v podobě keře. Dorůstá výšky 0,5 - 1m. Listy jsou stříbřitě ochlupené. Květenstvím je úbor a vlastní květy jsou bílé.

Parthenium integrifolium

synonyma: *P. auriculatum*, *P. hispidum*, *P. hispidum* var. *auriculatum*, *P. hispidum* var. *hispidum*, *P. integrifolium* f. *integrifolium*, *P. integrifolium* var. *auriculatum*, *P. integrifolium* var. *henryanum*, *P. integrifolium* var. *hispidum*, *P. integrifolium* var. *integrifolium*, *P. integrifolium* var. *mabryanum*, *P. radfordii*

oblasti: Alabama, Arkansas, Connecticut, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Karolína, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, New York, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Severní Karolína, Tennessee, Texas, Virginie, Wisconsin, Západní Virginie

Roste v USA jako trvalka. Dorůstá výšky do 1m. Listy jsou vejčité až kopinaté, zubaté nebo peřeně laločnaté. Květenstvím je bílý úbor s 5 - 6ti okvětními lístky.

Parthenium ligulatum

synonyma: *Bolophyta ligulata*, *P. alpinum* var. *ligulatum*

oblasti: Kolorado, Nevada, Utah

Roste v USA jako trvalka v kobercových porostech. Dorůstá výšky 1 - 2cm. Listy jsou bohaté, obkopinaté nebo kopist'ovité, stříbřité a dlouhé 1 - 2cm. Květenstvím je bílý přisedlý úbor o průměru 5 - 7mm, okvětní lístky jsou obkopinaté a terč žlutý.

Vyhovují mu chudé písčité suché půdy a plné slunce.

Množí se semeny, dělením nebo řízký.

Parthenium rollinsianum

oblasti: San Luis Potosí

Roste v Mexiku.

Parthenium schottii

oblasti: Yucatán

Roste v Mexiku.

Parthenium tomentosum

oblasti: Oaxaca, Puebla

Roste v Mexiku.

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/domains/databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=3733>

<https://www.rostliny.net/>